

На основу Амандмана LXXXII тачка б) став 5. и 6. на Устав Републике Српске, члана 115. Устава Републике Српске и члана 61. став 2. Закона о Уставном суду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 104/11 и 92/12), Вијеће за заштиту виталног интереса Уставног суда Републике Српске, на сједници одржаној 24. септембра 2018. године, донијело је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Није прихватљив захтјев Клуба делегата бошњачког народа у Вијећу народа Републике Српске за утврђивање повреде виталног националног интереса бошњачког народа у Закључцима у вези са Информацијом о Извјештају Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године, које је Народна скупштина Републике Српске изгласала на сједници одржаној 14. августа 2018. године под бројем: 02/1-021-847/18.

О б р а з л о ж е њ е

Предсједавајућа Вијећа народа Републике Српске доставила је 17. септембра 2018. године Уставном суду Републике Српске – Вијећу за заштиту виталног интереса (у даљем тексту: Вијеће) акт број: 03.1/1-338/18, којим се, сагласно захтјеву Клуба делегата бошњачког народа, тражи утврђивање повреде виталног националног интереса бошњачког народа у Закључцима у вези са Информацијом о Извјештају Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године, које је Народна скупштина Републике Српске изгласала 14. августа 2018. године, под бројем: 02/1-021-847/18. Уз наведени акт достављени су предметни закључци, Одлука о покретању поступка заштите виталног националног интереса бошњачког народа број: 03.2-5-28/18 од 23. августа 2018. године, Образложење ове одлуке број: 03.2-5-28/18-1 од 29. августа 2018. године, те Допунско образложење Одлуке, број: 03.2-5-28/18-2 од 31. августа 2018. године. У акту предсједавајуће Вијећа народа наводи се да је Народна скупштина Републике Српске на Двадесет деветој посебној сједници, одржаној 14. августа 2018. године, изгласала оспорене Закључке. Такође, наведено је да је Клуб делегата бошњачког народа својим актом број: број: 03.2-5-28/18 од 23. августа 2018. године покренуо процедуру за заштиту виталног националног интереса бошњачког народа сматрајући да се овим закључцима угрожавају витални национални интереси бошњачког народа. С обзиром на то да Вијеће народа Републике Српске на Двадесетој редовној сједници одржаној 06. септембра 2018. године није постигло сагласност свих клубова у Вијећу народа на уложену Одлуку о покретању поступка заштите виталног националног интереса и да Заједничка комисија Народне скупштине и Вијећа народа, на Осамнаестој сједници, одржаној 11. септембра 2018. године, није усагласила текст оспорених закључака – предлажу да Вијеће за заштиту виталног интереса Уставног суда Републике Српске одлучи да ли је овим актом повријеђен витални национални интерес бошњачког народа.

У прилогу акта предсједавајуће Вијећа народа Републике Српске, поред наведеног, достављени су: Извјештај о раду и резултатима Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године, Извјештај Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године, јуни 2004. године, Извјештај Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године, октобар 2004. године и Извјештај Радне групе за спровођење закључака из коначног Извјештаја Комисије за Сребреницу, март 2005.

године, као и изводи из стенограма са: Двадесет девете посебне сједнице Народне скупштине Републике Српске, одржане 14. августа 2018. године, Двадесте сједнице Вијећа народа Републике Српске одржане 06. септембра 2018. године, и Осамнаесте сједнице Заједничке комисије Народне скупштине Републике Српске и Вијећа народа Републике Српске, одржане 11. септембра 2018. године.

На основу наведеног акта предсједавајуће Вијећа народа Републике Српске, као и приложене документације, Вијеће за заштиту виталног интереса је утврдило да је за покретање поступка за заштиту виталног националног интереса бошњачког народа у оспореним закључцима гласало једногласно осам делегата Клуба Бошњака у Вијећу народа Републике Српске, да се гласало по процедури за заштиту виталног интереса, али да поводом овог питања није постигнута сагласност свих клубова конститутивних народа у Вијећу народа, као ни сагласност Заједничке комисије Народне скупштине Републике Српске и Вијећа народа Републике Српске.

Поред наведеног, Вијеће је утврдило да је у образложењу Одлуке о покретању заштите виталног националног интереса бошњачког народа, између осталог, наведено да Клуб делегата бошњачког народа сматра да је Народна скупштина оспореним закључцима повриједила витални национални интерес у смислу члана 70. став 6. алинеја 2. Устава Републике Српске, односно витални национални интерес бошњачког народа у смислу његовог идентитета као конститутивног народа. Оспореним закључцима, како се наводи у образложењу, Народна скупштина Републике Српске негира пресуде Међународног суда за ратне злочине почињене на подручју бивше Југославије и Међународног суда правде, којим су обухваћена и осуђена за кривично дјело геноцида одређена лица политичког, војног и полицијског статуса. У образложењу се посебно указује на закључке под редним бројем 1, 2, 3, 4, 5. и 8, те истиче да ови закључци доводе до правне несигурности у друштву и не доприносе јачању међусобног повјерења и помирења, дакле представљају покушај прекрајања историје и пријетњу процесу постизања правде за све жртве протеклих догађаја, без обзира на етничку припадност.

Закључке у вези са Информацијом о Извјештају Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године Народна скупштина Републике Српске изгласала је на сједници одржаној 14. августа 2018. године под бројем: 02/1-021-847/18, на основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, те члана 182, члана 187. став 1. и 2. и члана 254. став 1. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 31/11 и 34/17). Овим закључцима Народна скупштина Републике Српске изражава своје опредјељење да се кроз истраживање истине о догађајима у сребреничкој регији у периоду од 1992. до 1995. године јача међусобно повјерење у БиХ и региону и елиминишу манипулације о овим догађајима, те да се резултати презентирају релевантним домаћим и међународним институцијама и јавности, како би се спријечило даље манипулисање са судбином истинских жртава и њихових породица (тачка 1), сматра да је Извјештај Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године сачињен под притиском Високог представника за БиХ и међународне заједнице, да је Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године радила под снажним притиском Високог представника за БиХ са унапријед

задатим и одређеним резултатима које је морала постићи, те констатује да Комисија о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године у свом раду није била независна (тачка 2), да одбацује Извјештај Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године, који није у складу са одређењем институција Републике Српске о објективном и истинитом тумачењу наведених догађаја и јачању међусобног повјерења у БиХ и региону (тачка 3), да констатује да је Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године била спријечена да се бави страдањем и српског народа у ширем подручју Сребренице и да је у својим препорукама навела да је укупна слика о догађајима у и око Сребренице могућа само након сагледавања њиховог укупног историјског контекста (тачка 4), да сматра да се Извјештајем Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године манипулише истином и покушава мијењати карактер рата у БиХ, а све у функцији слабљења Републике Српске (тачка 5), да тражи од Владе Републике Српске да повуче наведени Извјештај Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године и стави исти ван снаге (тачка 6), да сматра да су извјештаји са прилозима Радне групе Владе Републике Српске за спровођење закључака из коначног Извјештаја Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године, од 30. марта и 30. септембра 2005. године сачињени ван оквира Одлуке Дома за људска права за БиХ, под непримјереним и тенденциозним притиском неких међународних представника у БиХ, те да су као такви несврхисходни и непотребни и тражи од Владе Републике Српске да их стави ван снаге (тачка 7), да сматра да је у циљу цијеловитог и истинитог сагледавања догађаја у Сребреници и сребреничкој регији у периоду од 1992. до 1995. године, а због јачања повјерења и толеранције међу народима у БиХ, коначног помирења и суживота садашњих и будућих генерација, неопходно формирање независне међународне комисије која би на објективан и непристрастан начин утврдила страдања свих народа на подручју сребреничке регије у периоду од 1992. до 1995. године. У том смислу, комисија ће све дијелове Извјештаја Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године, а који су у међувремену неспорно доказани и документовани као тачни, укључити у садржај свог извјештаја (тачка 8), да сматра да Влада Републике Српске треба да формира независну међународну комисију која би на објективан и непристрастан начин утврдила страдања Срба у Сарајеву с обзиром на чињеницу да Влада ФБиХ није испунила налог Дома за људска права за БиХ и није формирала комисију која је требала испитати и сачинити извјештај о страдању Срба у Сарајеву у периоду од 1991. до 1995. године (тачка 9), да сматра да рок за рад обје новоформиране независне међународне комисије не треба бити дужи од једне године (тачка 10), те да ови закључци ступају на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске" (тачка 11).

Вијеће за заштиту виталног интереса овог Суда је, прије свега, размотрило правну природу предметних закључка Народне скупштине Републике Српске, будући да ова чињеница, по оцјени Вијећа, представља претходно питање од којег зависи постојање процесних претпоставки за заснивање надлежности Уставног суда, па тиме и Вијећа за заштиту виталног интереса.

Чланом 187. став 1. и 2. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 31/11 и 34/17) прописано је да се закључком

утврђује политика извршавања закона, других прописа и општих аката које доноси Народна скупштина, дају смјернице за спровођење те политике и утврђују обавезе Владе, министарстава и посебних организација у спровођењу те политике, припремању закона и других аката, да се исти достављају органима и организацијама на које се односе, те да Народна скупштина може одлучити да се закључци којима се утврђују ставови и гледишта о значајним питањима објаве и у "Службеном гласнику Републике Српске".

Вијеће је оцијенило да из садржине оспорених закључака, као и питања која се њима третирају произлази да ови закључци не садрже норме општег карактера, већ је ријеч о акту којим се изражава политички став Народне скупштине у погледу одређеног питања политичке природе, односно у вези са Информацијом о Извјештају Комисије о догађајима у и око Сребренице од 10. до 19. јула 1995. године.

Имајући у виду одредбе чланова 115. и 116. став 2. Устава Републике Српске, те Амандмана LXXXVIII тачка 1. и 2. на Устав, којим су прописане надлежности Уставног суда Републике Српске и Вијећа за заштиту виталног интереса овог Суда, те чињеницу да оспорени закључци немају карактер општег акта, Вијеће је утврдило да није надлежно да разматра предметни акт.

На основу изложеног одлучено је као у изреци овог рјешења.

Ово рјешење донијело је Вијеће за заштиту виталног интереса у саставу: предсједавајући Вијећа Миленко Араповић, предсједник Суда мр Џерард Селман и судије: Амор Букић, Војин Бојанић, Златко Куленовић, проф. др Душко Медић и Ирена Мојовић.

Број: УВ-3/18

24. септембра 2018. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
Вијећа за заштиту виталног
интереса
Уставног суда Републике
Српске
Миленко Араповић с.р.